

9. La ciutat (La ville)

La chifra del jorn : 9

Novena leïçon	9	nòu	Nòu leïçons	Nòu corses	La chifra nòu
---------------	---	-----	-------------	------------	---------------

Professor: Adieussiatz, Maidon.

Escolana: Adieussiatz monsen Martí.

P: Vas plan, avuèi ?

E: Òc, vau plan, e vos ?

P: Ieu, ai totjorn quicòm que truca.

E: E perqué aquò ?

P: Mon filh a perdut sos papièrs.

E: Benlèu son pas *qu'égarés*.

P: Pensi pas, son mai qu'apertesits !

E: Avètz plan cercat pertot ?

P: Mai plan, son bravament perduts.

E: E alavetz de qu'anatz far ?

P: Me cal anar a la prefectura e al capitòli.

E: Perqué a la prefectura ?

P: Per far tornar far la carta de carri e lo permés de menar.

E: La carta del carri es la carta grisa ?

P: Òc-ben, es aquò.

E: E perqué al capitòli tanben ?

P: Per la carta d'identitat.

E: Ieu vau puslèu al capitòli de mon barri.

P: Òc-ben, mai ieu demòri a la vila bassa.

E: Alavetz, vos cal anar al capitòli majoral.

P: E òc, los capitòlis son coma las glèisas.

E: Es vertat n'i a un de cada, dins cada barri.

P: Los barris son tant plan acabalats coma la vila bassa.

E: Segur, dins cada i a d'escòlas, de plòs, de restaulants, de cafès, de negòcis e d'estasons d'autocarris.

P: I a tot çò que cal coma dins una vilòta.

E: Alavetz, perqué demoratz dins la vila bassa amb aquela circulason e aquel bruch ?

P: Per poder anar al cinmat e al teatre.

E: De cinmats e de teatres vertat que n'i a pas.

P: I a qualques teatres, mas pas gaire.

E: E pas de pargues bèls tanpauc !

P: Ieu tròbi que manca un zòu a Tolosa.

E: De qu'es aquò un zòu ?

P: E ben, un pargue zoulogic amb de bèstias.

E: A òc ! Mas i a lo Musèu d'Istòria Naturala.

P: Es pas la meteissa causa !

E: Plan segur. Mas i a mai qu'aquò.

P: A, e de que mai t'interessa ?

E: Los musèus e las terrassas dels cafès.

P: Las terrassas dels cafès e perqué ?

E: Per que amb los companhs anam sovent a l'estanquet.
P: E ben, qu'un biais de parlar !
E: Es pas cortés "estanquet" ?
P: Non ! Mas los joves o díson! Es pas marrit !
E: L'ausiguèri dins mon barri a San Subran.
P: Es plan polit ton barri !
E: Òc, l'aimi plan e mai que la vila baixa.
P: E perquè aquò ?
E: Per se recampar es melhor qu'en vila.
P: A ? Me sembla pas !
E: Si, per que en vila se cal totjorn cochar.
P: Òc-ben, los trepadors son plen de pedons.
E: E lo metrò es totjorn conflè.
P: Per metrò, val melhor díser lo sotavía.
E: Doncas, lo sotavía es totjorn conflè !
P: Alavetz, t'agrada pas la vila baixa ?
E: Aquò depend de çò qu'ai enveja.
P: A ! Diga me, per véser.
E: Mon barri m'agrada mai per èsser suau.
P: Solide, mas consí aquò ?
E: E ben, per me solelhar o me passejar o ben, per charrar amb las companhas.
P: Aquí, segur qu'es melhor pel barri. E la vila baixa, per qué tanben l'aimas ?
E: Ieu l'aimi tanben, per que de còps, m'agrada mai lo bolegadís e lo monde.
P: E mai, cal pas s'endormir suls crosapasses.
E: Un crosapàs ? Es risolièr coma nom !
P: Tant coma *zebracross* en Englaterra o coma *passage clouté* en francés.
E: Òc, es vertat !
P: E plan polit que n'i aja per traversar las carrièras e subretot las avengudas e los baloards.
E: Òc, mas ieu, passi puslèu per *les allées*.
P: Per las andanas ? Amb los arbres es mai agradiu.
E: Subretot que los carris i pòdon pas redolar.
P: La vila baixa t'agrada pas que per aquò ?
E: Non, mai que per aquò !
P: E per qué mai ?
E: Per lo monde afasendat e bruchós, per los carris e los trifuòcs, per los anants davant las veirinas els...
P: Tot t'agrada, diriás ?
E: Que non, tot m'agrada pas !
P: E de que t'agrada pas ?
E: Los menadors d'autocarris malgracioses.
P: Aquò es pas agradiu !
E: Los mendicants e lor gossatalha.
P: Son plan malastroses !
E: O sabi, mas ai paur dels gosses.
P: Per que son lords e bregoses.
E: Benlèu, mas un còp ataquèron un conpanh.
P: E alavetz, de que se passèt ?
E: Per astre la policia èra pas luènh !
P: Foguèt pas grèu ?
E: Que si, nos lo calguèt menar a l'espital.

P: E ben cuna istòria !
E: Es per aquò que dempuèi ai paur.
P: Compreni plan.
E: Traversèrem la vila tota dins l'embulança.
P: Cuna correguda !
E: E mai, prenguèrem l'aviadissa e lo perifèri.
P: Mai ieu, vau prene lo perifèri.
E: Per ont anar ?
P: Far de crompas, ne parlarèm autre còp.
E: Òc-ben, me triga.
P: Tornaràs per la desena leiçon ?
E: Solide.
P: Doncas, Adieussiatz Maidon, e al còp que ven ?
E: Òc, Adieussiatz, Monsen Martí, al còp que ven.

Exercices

A - Conjugam lo vèrbe Ausir al perfach del indicatiu

1. Nous entendîmes du bruit sur la place.
2. J'entendis le vent dans les arbres.
3. D'ici elles entendirent les passants.
4. Tu entendis l'ambulance qui venait.
5. Elles n'entendirent pas l'autobus.
6. Vous n'avez pas entendu des chiens ?
7. Tu entendis ton copain arriver.
8. Lui, il n'entendit pas la circulation.
9. J'entendis les enfants des écoles.
10. Ce jour-là elle entendit la police partir.

B - Conjugam lo vèrb Demorar al present del indicatiu

1. .... pas al meu ostal. - eles
2. Per las crompas .... cautelós. - vosautres
3. Avuèi, ... pas per dejunar ? - tu
4. .... de papièrs dins l'aisinador. - el
5. Per manjar, ... pas a l'estason. - ieu
6. Son esquina .... un pauc macada. - ela
7. Per ieu, ... pas en França. - vosautres
8. Cada ser .... sopar en cò de mon fraire. - ieu
9. Per lo formatge de l'oncle .... pas. - nosautres
10. .... per véser lo mètge ? - tu

C - Conjugam lo vèrb Trobar al present del indicatiu

1. Cada jorn .... quicòm de novèl - ela
2. Consí .... aqueles camisets ? - vosautres
3. Per me vestir, ... pas que de bragas - ieu
4. Dins la família .... de tot monde - nosautres
5. E aqueste consí lo .... ? - tu

6. Al magasin de vestits .... pas de camisa - el
7. .... que lo magasin es luènh – eles
8. Dins tot aquò .... pas res de beure - ieu
9. Nosautres, jamai .... pas de glèisa - nosautres
10. Diga, me, ... aquò polit ? - tu

D - Respondèm negativament o denegam

1. Se màinan dels dròlles de còps ?
2. Vos agrada de far las sègas ?
3. Se rebremba ont es son sartrin ?
4. Ne charras fòrça d'aquela femna !
5. A Barcelona anèretz al zòu ?
6. Te desencusas de quicòm ?
7. Perqué galejas sus las embulanças ?
8. Ne beves pas pro de vin ?
9. Es vertat que dormisses tròp lo matin ?
10. Te destesas de temps en temps a l'ostal ?

E - Fargam un frasa e la botam al plural

1. crompar - repais - consí ? - nos (présent)
2. fruch - manjar - ièr - tu (preterit)
3. cors - prene - matin - vos (présent)
4. còs - trobar - policia (preterit)
5. èsser - profièch - bèl (présent)
6. cautelós - èsser - parent (preterit)
7. tanben - braç - levar - ieu (présent)
8. dormir - gos - ser - (preterit)
9. entamenar - pan - pagés - (présent)
10. crosapàs - passar - ciutat - vos (preterit)
11. fach - fogasset - demandar se - nos (présent)
12. marselhés - cosin - arribar (preterit)
13. manjar - apais - cautelós (présent)
14. crompar - repais - fach - eles (preterit)
15. lusir - fruch - fresc (présent)